

Erikoisempaa erikoistumista

Riika Merivirta

Ennen suoritettiin reunapalveluja. Oltiin töissä ja koulutuksessa omaa erikoisalaa tukevilla klinikoilla. Koulutusuudistusten myötä runkokoulutukseen ei juurikaan vaadita terveyskeskusta lukuun ottamatta muita palveluita. Tämä saattaa olla näkemystä ja kokemusta kaventavaa, vaikka voihan toki edelleenkin oman kiinnostuksen pohjalta hankkia tietotaitoa omaa spesialiteettia sivuavilta aloilta.

Myös oman erikoisalan sisällä voi erikoistumista suorittaa eri tavoilla. Jokainen on yleensä hankkinut anestesiakokemusta useammasta eri sairaalasta, ja suuntaus onkin ollut kohti pitempiä jaksoja yliopistosairaalan ulkopuolella. TYKS on mahdollistanut kokemuksen hankkimisen ulkomailtakin. Jo useamman vuoden ajan erikoistuvien lääkärien on ollut mahdollista hakea EVO-rahoitusta ulkomaiseen erikoissairaanhoidon tutustumista varten. Ajat ovat vaihdelleet parista viikosta kolmeen kuukauteen, joka on maksimiaika. Paikka pitää järjestää itse. Jotkut ovat käyttäneet hyväksi jo olemassa olevia suhteita ja yhteistyötä, toiset ovat valinneet paikan kuulopuheiden perusteella tai tutustuneet sairaalaan niiden verkkosivuilla.

Hakemukseen on liitettävä ulkomaisen sairaalan hyväksyntä, eli paikasta täytyy sopia jo ennen kuin tietää rahoituksesta. Vaikka moni sairaalaa ottaa mielellään vastaan ilmaisen työntekijän/tutustujan, eivät ne yleensä ole valmiita maksamaan palkkaa vieraalle. Tämä tarkoittaa sitä, että matka yleensä peruuntuu, jos ei tulekaan valituksi. Palkka, joka on siis peruspalkka, on tullut TYKS:sta eikä virkavapaata tarvita. Matkat ja majoitukset ym. elinkustannukset jäävät itselle maksettavaksi eikä vastaanottava sairaala välttämättä kykene asunnon etsimisessä autamaan. Mikäli suuntaa kauemmas ja ottaa perheensä mukaan, täytyy olla valmis sijoittamaan omaa rahaa ja nähdä jakso tilaisuutena hankkia kokemuksia. Joku on myös venyttänyt työssäoloaikaansa omalla kustannuksella eli ollut ilman palkkaa.

Apurahoja kannatta hakea. Itse sain rahaa SAY:ltä

ja Turun yliopiston lääketieteelliseltä tiedekunnalta. Oma vastaanottava sairaalani huolehti tarvittavasta työvakuutuksesta, kun Medical Board oli rekisteröinyt minut ja myöntänyt oikeuden toimia lääkärinä kyseisessä sairaalassa isoa todistusnippua vastaan. Vaikka käytännöt vaihtelevat maittain, kannattaa byrokraatiaan varata riittävästi aikaa ja valmistautua jo kotimaassa tapahtuvaan päästä varpaisiin ulottuvaan terveystarkastukseen. Myös muut perheenjäsenet saattavat siihen joutua.

Ulkomaille haku, joka tapahtuu kerran vuodessa, on ollut kaikkien klinikoiden ulottuvissa, mutta mukavan usein on lähtijä ollut anestesiaklinikalta. Vuodesta -99 on vuosittain valittu 4–6 lääkäriä. Itse olin viides lähtijä anestesiayksiköstä. Onpa muutama ollut näin suorittamassa osaa erityispätevyydestäänkin. Tällä systeemillä on yksiköstämme oltu mm. Atlantassa perehtymässä sikäläiseen sydänkirurgiaan, Cambridgessa Addenbrooke's Hospitalin neuroteholla, Tukholmassa Astrid Lindgrenin sairaalassa lasten leikkurissa ja teholla ja Karolinskan yleisteholla ja Melbournessa Alfred Hospitalin ensiavussa. Viime syksynä kaksi erikoistuvaa lääkäriä otti virkavapaata TYKS:sta työskennelläkseen puoli vuotta kokopäiväisesti Medi-Heli 02:ssa, mikä hyväksyttiin heidän koulutukseensa. Ainakin oma klinikamme on suhtautunut myönteisesti tällaisiin talon ulkopuolisiin koulutustilaisuuksiin.

Tällä tavoin saamme arvokasta koulutusta ja oppia omaan työhömmee, hieman toisenlaista näkökulmaa sekä jotakin uutta yksikköömme vietäväksi. Erilaiset työtilaisuudet auttavat meitä ymmärtämään muiden yksiköiden ja kollegoiden työtä sekä siihen liittyviä haasteita ja vaikeuksia. Se on myös tapa oppia arvostamaan muiden työtä. Suositellen. □

Riika Merivirta
erikoistuva lääkäri, TYKS
riika.merivirta@tyks.fi